

THEOSOFISCHE BIBLIOTHEEK.

MAART 1905.

No. 6.

MAAN=PITRIS

DOOR MRS. A. P. SINNETT EN W. SCOTT ELLIOTT.
(UIT HET ENGELSCHE VERTAALD DOOR H. J. VAN
GINKEL).

1905.
UITGAVE VAN DE THEOSOFISCHE UITGEVERS-
MAATSCHAPPIJ
AMSTELDIJK 76 en 79. AMSTERDAM.

MAAN-PITRIS.

De bespiegelingen der wetenschap aangaande den menschelijken oorsprong nemen gewoonlijk aan, dat de mensch gedurende verleden tijden ontwikkeld is uit eenigerlei lageren vorm, hoewel het tijdperk, voor dit verloop door natuurkundigen en biologen elk voor zich aangewezen, afwisselt van eenige millioenen tot vele honderden millioenen jaren. Al deze bespiegelingen veronderstellen dat deze ontwikkeling plaats vond op de aarde. In zekeren zin was dit het geval, want de mensch kan nauwelijks gezegd worden volkomen menschelijk te zijn geworden voor de algemeene bereiking van Manas gedurende het Derde Ras.

Maar ontwikkeling is niet het eenvoudig verloop dat onze natuurkundigen en biologen zich voorstellen. Het meest belangrijke feit om in verband hiermede in gedachten te houden, is haar drievoudige aard, terwijl de niet te ontwarren samenleving en samensmelting van deze drie stelsels van ontwikkeling de beschouwing van dit onderwerp een samengestelde en moeilijke maken.

Zelfs bij de laagste van deze drie, de ontwikkeling namelijk van het stoffelijke omhulsel van den mensch — het lichaam — is de ontwikkeling oneindig veel langzamer geweest dan de wetenschap zich voorstelt en de afstamming van den stoffelijken mensch kan nage-

speurd worden tot een tijd voorafgaand aan zijne verschijning op deze planeet.

De andere twee stelsels van ontwikkeling in de opklimmende schaal kunnen beschreven worden als de ontwikkeling van bewustzijn door de kamische en ahankarische ondervindingen en de ontwikkeling van zelfbewustzijn door manasische ondervindingen, terwijl dat wat ten grondslag ligt, en den aandrift geeft, aan alle drie (Rûpa, Kâma en Manas) natuurlijk het goddelijke Monas is, het Buddhi-Âtmâ in den mensch.

Ontwikkeling is een voldoende nauwkeurige term voor het geheele verloop, maar men moet zich herinneren dat er tusschen het kamisch bewustzijn van het dier en het manasisch zelfbewustzijn van den mensch een groote klove ligt. Deze klove bestaat zelfs nadat de Ahankâra (of de dageraad van zelfbewustzijn) bereikt is en het natuurlijk verloop van ontwikkeling kon haar slechts overbrugd hebben na onnoemelijk lange tijden. De verandering waardoor de mensch begaafd werd met de vermogens van gedachte en rede, werd op dit vroege tijdperk slechts teweeg gebracht met behulp van krachten buiten onze planeetketen. Daar echter deze krachten, die wij kennen onder den naam van Zonne-Dhyânîs of Agnishvâtas, onder de heerschappij van de Eeuwige Wet tot handelen gedrongen werden toen het uur kwam, kan het geheele ontwikkelingsverloop beschouwd worden als een gestadige ontwikkeling, hoewel de gedane stappen van ongelijke lengte mogen zijn en hoewel hulp van buiten ingeroepen moge zijn om de een of andere bijzonder groote klove te overbruggen.

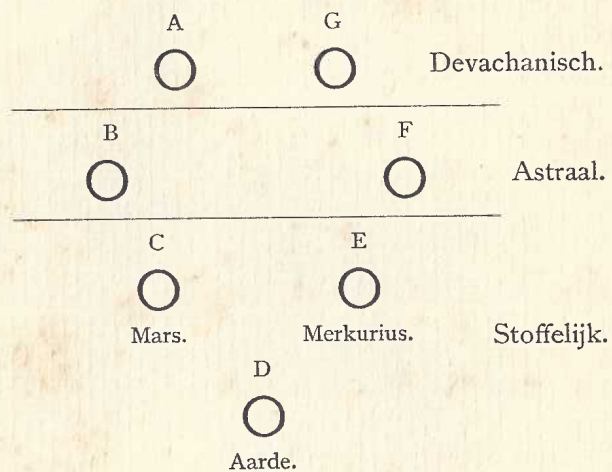
Met deze weinige woorden tot inleiding stellen wij ons voor — natuurlijk in zeer ruwe trekken — het ontwikkelingsverloop na te gaan door de verleden tijden op deze aarde, op de voorafgaande planeten van de tegenwoordige Rondte, door de drie voorgaande rondten van dit Manvantara en zelfs terug tot het laatste of Maan-Manvantara.

Zooals alle bestudeerders der Theosefie weten zijn zeven bollen het veld van (en vormen een deel van) ons stelsel van ontwikkeling. Onze aarde is de vierde bol van deze keten. Het is rondom deze keten van werelden dat de levensgolf zeven malen rondgaat en het geheel van dit verloop wordt een Manvantara genoemd.

Maar meerdere kennis omtrent dit onderwerp leert dat onze keten van werelden slechts eene is van zeven zoodanige ketens, welker zevenvoudig tijdperk van openbaring somtijds het Mahamanvantara wordt genoemd. Evenals deze aarde de vierde en meest stoffelijke planeet is van de zeven bollen welke het veld zijn van haar bijzonder Manvantara, zoo neemt deze geheele keten van werelden dezelfde plaats in in het grootere stelsel waartoe zij behoort: dat is te zeggen, de levensaandrift die nu door dit tegenwoordig Manvantara rondgaat had haar begin lang voor dit. Er zijn drie Manvantaras geweest voorafgaand aan het tegenwoordige en er zullen er nog drie zijn nadat dit zijn loop volbracht heeft.

De zeven bollen die onze wereldketen uitmaken openbaren zich op drie verschillende gebieden van bewustzijn en natuurlijk is de overeenstemming even-

goed van kracht met betrekking tot de zeven ketens van werelden. De volgende teekening, die betrekking heeft op onze tegenwoordige keten van werelden zal verklaren wat bedoeld wordt.

Bol A waarop het ontwikkelingsverloop begint en Bol G waarop het eindigt, openbaren zich zooals opgemerkt zal worden op het geestelijk gebied van bewustzijn. B en F openbaren zich op het astraal, terwijl Mars, de planeet die wij het laatst bewoonden, de Aarde, welke wij nu bewonen, en Mercurius, die in een toestand van voorbereiding voor onze komst is, zich openbaren op stoffelijke gebieden van bewustzijn — terwijl dat der Aarde, welke het keerpunt is van den geheelen kringloop, meer dicht stoffelijk is dan de andere twee.

Het laatste Manvantara is het Maan-Manvantara ge-

noemd wegens het feit dat de doode bol welke nu als onze maan optreedt toen een levende planeet was en de rol van de Aarde of vierden bol speelde gedurende dat tijdperk. De “beginselen”, welke toen de maan bezielde of verlichtten, reïncarneerden zich (om zoo te zeggen) aan het einde van hare werkdadigheid op deze onze Aarde.

De twee planeten welke in de Maanketen overeenkwamen met Mars en Mercurius zijn thans niet zichtbaar. Zij kunnen nu reeds ontbonden zijn, of hoewel stoffelijk, kunnen zij misschien nooit als tastbare lichamen opgetreden zijn, want men moet zich herinneren dat de Maanketen op de benedenwaartsche boog van het Mahâmanvantara was, daarom had zij niet het voetpunt van stoffelijkheid aangeraakt welke de kenmerkende eigenschap is van het tegenwoordige of vierde Manvantara.

Onze maan, is ons gezegd geworden, zal niet voor goed verdwijnen en ontbinden tot na het middenpunt van de Zevende Rondte van onze keten is voorbijgegaan, dat wil zeggen totdat de menselijke levensgolf nog tweemaal rondom de geheele keten gestroomd is en het middelpunt van bewoning van deze, de vierde planeet, de Aarde in de Zevende Rondte, voorbijgegaan is.

In verband hiermede kan het belangwekkend zijn op te merken dat de verdwijning van de maan van Venus, welke enkele sterrenkundigen ¹⁾ van de 17e en 18e

¹⁾ De Cassini, Short, Montaigne, Roedkier, Horrebo, Montbarri en Lambert.

eeuw verklaren te hebben waargenomen, hoewel zij nu niet zichtbaar is, verklaard kan worden door het feit dat de ontwikkeling op de Venusketen — waar Venus evenals de aarde de vierde van haar reeks is — het middelpunt van haar zevende rondte voorbij is. Men moet echter wel bedenken dat de Venusketen hoegenaamd niets te doen heeft met ons onmiddellijk stelsel van ontwikkeling. Zij en onze aardketen vormen twee van de zeven welke ons Zonnestelsel uitmaken, daar van alle gelijkelijk kan gezegd worden dat zij van onze zon hun leven, licht en kracht ontvangen. Welke gelijkenis er kan zijn tusschen ons zelve en de menscheit van de Venusketen is onmogelijk te zeggen, maar de hooge ontwikkeling, welke die bereikt heeft, en de rol welke enkelen hunner op zich genomen hebben als goddelijke weldoeners onzer wordende menscheit, zal verderop in deze verhandeling beschouwd worden.

Mevrouw Blavatsky noemt in de Geheime Leer de rijken van de Maanketen met den naam Maan Pitris, en verdeelt ze in zeven klassen, drie geestelijke of "Arûpa" en vier lichamelijke of "Rûpa". Op één plaats spreekt zij van de Arûpa Pitris als behoorend tot een ander en verschillend stelsel van ontwikkeling en als gelijksoortig met de Agnishvâttas, Kumâras, enzoovoorts, terwijl zij ze in een ander gedeelte van hetzelfde boek schijnt te beschouwen als het gevolg van de Maan-ontwikkeling. In het kort, zij behandelt het onderwerp — reeds voldoende ingewikkeld — op een zoo verwarde wijze, dat deze verhandeling ten doel heeft het onderwerp opnieuw te behandelen, daarbij slechts die aanhalingen uit de Ge-

heime Leer gebruikende welke passend schijnen, en te trachten de Pitris voor zoover als mogelijk is in een duidelijker en eenvoudiger opsomming te rangschikken in overeenstemming met later ontvangen inlichting.

De geheele levensgolf, die overkwam van de Maan tot de Aardketen, kan verdeeld worden in zeven groote klassen, de zeven rijken vertegenwoordigende, menschen, dieren, planten, delfstoffen en drie kernstoffentrijken. De term Pitris zou het best voorbehouden blijven voor die wezens welke het menschenrijk bereikt hadden. Deze kunnen weder onderverdeeld worden in drie groote scharen. Ten eerste die, welke den meesten vooruitgang hadden gemaakt gedurende het Maan-Manvantara en bijna volkomen ikwezenlijkheid hadden verkregen, — zij konden daar zij juist Manas hadden aangeraakt als ware Ikheden beschouwd worden. Ten tweede, zij die in het volle bezit waren van het Ahankâra-bewustzijn. Dit maakt het *begin* van ikwezenlijkheid uit, en scheidt een afgescheiden wezen, in staat tot wedergeboorte. Voor de wijze waarop de wet van wedergeboorte beneden dezen trap werkt, zie men een vroegere verhandeling van de London Lodge, getiteld "Karma in the Animal Kingdom." De derde schare bestaat uit diegenen welke nauwelijks de Ahankâra bereikt hadden daarom tot op zekere hoogte "mislukkingen" waren, daar zij niet de gemiddelde ontwikkeling, aan dit Manvantara eigen, bereikt hadden.

Tot grooter gemak ter verwijzing zullen we deze afgescheiden groepen Pitris van Groep I, Groep II en Groep III noemen. Met Groep I en II hebben wij voor

het oogenblik niets te maken. Zij kunnen beschouwd worden als rustende in het tusschen-manvantarische Nirvâna tot het ontwikkelingsverloop op de nieuwe keten vooruitgaat tot een zoodanig punt dat haar geschikt maakt voor hunnen verderen vooruitgang.

EERSTE RONDTE.

Wij staan nu bij den aanvang van de Aardketen met haar zeven bollen, wachtende op bewoning en met de oerbeelden van al de toekomstige soorten reeds voorbereid in het Goddelijk Denkvermogen van den Planeetgeest die de Zaad Manu is van het Manvantara, en wiens grootsch plan door opeenvolgende eeuwigheden van ontwikkeling heen uitgevoerd wordt door de Zaad- en Wortel Manus van elke Rondte. Het is alsof de Zaad Manus het oerbeeld voorbereidden en de Wortel Manus het uitwerkten tot de soort.

De levensaandrift komt nu op Bol A van de Aardketen — de eerste of meest geestelijke planeet — en het laagste van de drie kernstoffenrijken verschijnt, maar *niet* als onversplitste kernstof, zooals gewoonlijk het geval is in dat en inderdaad in alle lagere rijken.

In dit geval zijn het de Pitris die wij overeengekomen zijn Groep III te noemen, welke zich openbaren in de vormen van dit rijk onder de leiding van den Planeetgeest, die in deze Eerste Rondte tegelijk als Zaad- en Wortel Manu optreedt. Zij *bereiden* als het ware *de vormen* voor de monaden, die achter hen aandringen en gaan dan over naar het volgende kernstoffenrijk,

hunne vormen achterlatende voor de monaden van den op hen volgende trap (de onversplitste dierlijke monadische kernstof) die dan van de Maanketen aankomt.

De Pitris van Groep III doorloopen aldus al de rijken op Bol A, het kernstoffen-, het delfstoffen-, planten- en dierenrijk, het menschenrijk weder bereikende aan het einde van hun verblijf aldaar.

Op Bol B gaan zij *weer* voort als het laagste kernstoffenrijk en werken zich als te voren tot menschheid omhoog. Dit verloop duurt voort op elken bol. Zij gaan *op elken* door alle rijken, altijd hun ahankarisch bewustzijn behoudend, en altijd door elk rijk heen gevolgd door de monadische scharen achter hen. Men zal dadelijk inzien dat, daar zij den menschelijken trap eerst bereiken juist voor het verlaten van elke planeet, deze monadische scharen, welke hen volgen, niet den tijd hebben om zoo te zeggen om dien trap te bereiken, en het is eerst bij het aanbreken van de Tweede Rondte dat de monaden, die er op volgen in rangorde (de onversplitste dierlijke monadische kernstof van de Maanketen), dat rijk bereiken.

Na de Eerste Rondte openbaren de Pitris van Groep III zich niet meer door de lagere rijken. Zij behouden hun mensch-zijn gedurende het overige van het Manvantara. Ook moet hun omloop door de lagere rijken gedurende de Eerste Rondte niet beschouwd worden als een teruggang, daar de Aardketen zelfs in haar lagere toestanden op de Maanketen vooruit is en elke schijnbare teruggang is als het ware louter een spiraal die elke keer op een hooger peil terugkeert. Ook,

hoewel deze Pitris van Groep III hun bewustzijn van ikheid behielden, was dit niet voldoende levendig om hen bewust te maken van begrenzing, zelfs in de laagste vormen.

Een overeenkomstig iets kan gevonden worden in het aan de wetenschap welbekende feit dat het menselijk foetus vormen doorloopt, die behooren tot elk rijk alvorens den menschenlijken vorm te verkrijgen, en Oostersche boeken leiden ons er toe te gelooven dat het nieuw geschapen organisme een zekeren graad van bewustzijn bezit door zijne voorgeboortelijke veranderingen heen. Dit bewustzijn moet noodzakelijkerwijze zeer beperkt zijn, tengevolge van de onrijpheid der vormen waardoor het werkt. Toch ondergaat het Ik geen terugzetting of verlaging, daar elke nieuwe inkarnatie een vooruitgang in ontwikkeling is. Evenzoo met de Pitris van Groep III, welke in de Eerste Rondte om beurten verbonden waren aan elken vorm en toestand van de lagere rijken; deze toestanden waren geen werkelijke nederdaling in de schaal der natuur, maar slechts een voorspel tot de hoogere ontwikkeling van den waren *Mensch*. Het einde van de Rondte voert de Pitris van Groep III op tot het peil door de Pitris van Groep II in het Maan-Manvantara bereikt.

TWEEDE RONDTE.

Bij het aanbreken van de Tweede Rondte beginnen de Pitris van Groep II (die welke ten volle het ahankâra bereikt hadden) in werkzaamheid te komen. Tot op

dezen tijd zijn zij rustende geweest in den een of anderen onderwerpeliĳken toestand, daar zij door hun hooger graad van vooruitgang de noodzakelijkheid ontkomen zijn om door de ondermenschenlijken rijken in de Eerste Rondte te gaan. Zij "vallen" voortdurend "in" gedurende de geheele Tweede Rondte, welke aldus in haar menschenrijk omvat de Pitris van Groepen II en III en dat gedeelte van de monadische scharen daarachter, welke gereed waren om uit het dierenrijk te treden aan het einde van de Eerste Rondte.

Op Bol A van de Tweede Rondte leiden de Pitris van Groepen II en III den ontwikkelingskringloop onder de leiding van den Manu. En hier kan een korte verklaring van den term Manu gegeven worden.

Zooals vroeger verklaard is, worden de beelden voor het geheele Manvantara gevormd in het denkvermogen van den grooten Planeetgeest, die de Zaad Manu voor de geheele keten is, en die voor de Eerste Rondte ook als Wortel Manu optreedt. Maar bij elke volgende Rondte werken een mindere Zaad Manu en Wortel Manu in bijzonderheden uit wat de Manvantarische Manu in den breede ontworpen heeft. De Zaad Manu bereidt de oerbeeldelijke vormen voor op het onderwerpeliĳk gebied gedurende Pralaya en de Wortel Manu brengt ze tot voorwerpeliĳk bestaan in de nieuwe Rondte.

Er zijn ook Manus wier plicht het is op een gelijksoortige wijze op te treden voor elk Wortel Ras op elke planeet van de Rondte, waarbij de Zaad Manu de verbetering in soort beraamt welke elk opvolgend Wortel Ras inwijdt en de Wortel Manu zich werkelĳk

inkarneert te midden van het nieuwe Ras als leider en leeraar om de ontwikkeling te besturen en de verbetering te verzekeren.

Tot op den tegenwoordigen tijd is ons te verstaan gegeven dat met slechts eene uitzondering (n.l. de Wortel Manu van ons tegenwoordig Vijfde Ras) zelfs deze Ras Manus niet (en nog veel minder natuurlijk de Rondte Manus) behoorde tot onze menschheid, maar het voortbrengsel zijn geweest van andere en mogelijk hogere stelsels van ontwikkeling. Een van deze stelsels welke Goddelijke bewakers voor onze betrekkelijk jeugdige ontwikkeling verschaft heeft is de Venusketen, waarop reeds vroeger gewezen is. Het is ons inderdaad te verstaan gegeven dat deze niet een hogere orde van ontwikkeling is; maar daar zij in haar zevende Rondte is, heeft zij natuurlijk een zeer veel hooger trap in haar ontwikkeling bereikt dan die waarop wij nu staan. Het schijnt echter waarschijnlijk dat wij nu een punt bereikt hebben waarop buiten-planetarische hulp minder en minder zal worden ingeroepen, daar wij begrepen hebben dat de Wortel Manu van het volgende Zesde Wortel Ras een verheven Adept zal zijn die dien trap heeft bereikt door onze menschheid heen.

Van den geestelijk-gebied-Bol A van de Tweede Rondte gaan de twee scharen Pitris, gevolgd door de nieuwe aankomelingen in het menschenrijk en de overige rijken der Natuur over tot den astralen Bol B, den halfstoffelijken Bol C en den volkomen Bol D — deze Aarde. Hier zijn de rijken, den mensch inbegrepen, nog etherisch

en reusachtig. De mensch wordt langzamerhand een meer stoffelijk wezen, met een lichaam dat vaster en meer dicht van weefsel is, toch is hij nog minder verstandelijk dan geestelijk, want men moet bedenken dat “het denkvermogen een langzamer en moeilijker ontwikkeling is dan de stoffelijke vorm”. Bij het verlaten van Bol D gaat de kringloop van ontwikkeling verder naar den opwaartschen boog van hare spiraalvormige ladder naar de Bollen E, F en G en bij de voltooiing van die Rondte, begint Pralaya.

DERDE RONDTE.

De Derde Rondte wordt nu aangevangen door hare Zaad- en Wortel Manu en gaat verder in haar loop door de planeten. Op deze aarde aangekomen wordt de mensch geheel en al stoffelijk met een volkomen vast of dicht lichaam. Hij is aapachtig en reusachtig en is meer verstandelijk dan geestelijk, want hij heeft nu het punt bereikt waarop zijn oorspronkelijke geestelijkheid overschaduwd en naderhand verduisterd wordt door zijn geboren wordende verstandelijkheid. In de latere rassen van deze Derde Rondte op de aarde neemt zijne reusachtige gedaante af, zijn lichaam verbetert in weefsel en zijn beenderen worden steviger. Hij wordt ook een meer redelijk wezen. Tegen het einde van de rondte bereiken de Monaden die het menschelijk rijk binnengetreden zijn uit het dierenrijk gedurende de vorigen Rondten, Ahankâra, de voor-
schaduwing van Manas.

VIERDE RONDTE.

Bij het begin van de Vierde Rondte gaan de Pitris van Groepen II en III voort onder de leiding van hun Manu het ontwikkelingsverloop te leiden, dat zijn normalen loop vervolgt tot de vierde planeet — deze aarde — bereikt wordt.

Hier nu volgt een zeer ongewone staat van zaken.

De aarde, moet men bedenken, is nu een vast, zeer stoffelijk lichaam en hetzelfde kan gezegd worden van de planten- en dierenrijken. De ontwikkeling naar grooter stoffelijkheid van al de rijken, het menschelijk inbegrepen, is inderdaad tot op dit punt *pari-passu* voortgegaan. Maar nu het ontwikkelingsverloop de vierde planeet van de keten in de Vierde Rondte van de Planeten bereikt — het midden en keerpunt inderdaad van het geheele Manvantara — is er een tijdelijke afwijking. Het is op deze aarde dat het laagste punt van stoffelijkheid bestemd is bereikt te worden door *alle* rijken; maar terwijl de dieren-, planten- en delfstoffenrijken hun gewonen loop vervolgen wordt de menscheid uitgezonderd om in snelle opeenvolging de verschillende toestanden weder te doorloopen, waardoor hare ontwikkeling is gegaan sedert den aanvang van het Manvantara. Het Eerste Wortel Ras bestond uit reusachtige en etherische spoken, meer geestelijk dan verstandelijk.

Het Tweede, dat beschreven wordt als zielelijk-geestelijk inwendig en etherisch-stoffelijk uitwendig, vertoonde weder het slag van de bewoners derzelfde planeet in de Tweede Rondte.

Het Derde — de Lemuriërs — begonnen evenals hunne oorspronkelijke voorbeelden van de Derde Rondte, met etherisch-stoffelijke lichamen, doch verkregen niet lang daarna stoffelijke lichamen met beenderen en stoffelijke organen.

Gedurende den tijd van het Vierde Ras — de Atlantiërs — werd het laagste punt van stoffelijkheid bereikt, waaraan wij — Ariërs van het Vijfde Ras — langzaam ontstijgen.

Maar wij moeten nu terugkeeren en in groote bijzonderheden den vooruitgang nagaan van de verschillende rijken gedurende de bewoning dezer aarde. Ten einde het onderwerp duidelijker voor het denkvermogen te brengen, hebben de schrijvers saamgesteld wat feitelijk een opsommende tabel is van Ernest Haeckels *Geschiedenis der Schepping*,¹⁾ met toevoeging van twee kolommen, die de gelijktijdige Rassen der Menschheid aangeven en diegene der groote aardrampen welke bekend zijn aan okkulte onderzoekers. Hieruit zal men zien tot op welke hoogte de leeringen der wetenschap overeenkomen met die van okkulte wereldwordingsleer. Het voornaamste punt van afwijking is natuurlijk de plaats van den mensch in het stelsel. Het feit dat het Eerste en Tweede Wortel Ras achtereenvolgens geestelijk en astraal zijn geweest in hunne samenstelling verklaart waarom nooit menschelijke fossielen ontdekt zijn in de oorspronkelijke en eerste lagen, maar aardkundigen schrijven volkomen terecht de daar gevonden overblijfselen toe aan de vroegste dieren die deze aarde bewoonden.

¹⁾ Zie aan het einde dezer verhandeling. (Vert.)

De oppervlakte der aarde was in dit tijdperk voornamelijk bedekt met water, maar er bestond het "Onvergankelijke Heilige Land" aan de Noordpool, zoowel als vele streken (sedert dien verzonken) welke zich vandaar in zuidelijke richting uitstrekten.

De monaden aan de verschillende rijken verschijnen in de gewone volgorde, kernstoffen-, delfstoffen-, planten- en dierenrijk. De wouden van reusachtige lianen waren, zooals de wetenschap terecht heeft aangetoond, het voornaamste kenmerk van het plantenrijk. Hunne afstammelingen worden nog heden gevonden in de diepten van den Midden-Atlantischen Oceaan. De oorspronkelijke schedellooze dieren der wetenschap waren in dezen tijd evenzoo de overheerschende soort. Van hen stamden visschen en kruipende dieren af, maar hier kan worden opgemerkt, dat de zoogdieren niet op aarde verschenen dan nadat de stoffelijke mensch zich uit zijn astralen voorouder ontwikkeld had gedurende het eerste gedeelte van het Derde Ras.

Zooals een der Stanzas van het Heilige *Boek van Dzayan* zegt:

"De groote Chohans riepen de Heeren van de Maan, van de luchtachtige lichamen. 'Breng menschen voort, menschen van uwen aard. Geef hun uwe vormen van binnen. Zij (natuur of de aarde) zal omhulsels bouwen van buiten — mannelijk — vrouwelijk zullen zij zijn.' Zij gingen ieder op zijn aangewezen land, zeven hunner elk op zijn aangewezen deel . . . De zeven Heerscharen, de 'Wil-Geborene Heeren', voortgedreven door den geest van leven-geving, scheidten menschen van zichzelf af, elk op zijn eigen gebied".

EERSTE RAS. — Het zou dus schijnen dat de Pitris

van Groepen II en III gelijktijdig zeven verschillende streken van het groote Poolvasteland, dat toenmaals de landoppervlakte der aarde uitmaakte, bewoonden. Van hun wijze van wedervoortbrengen wordt gesproken als die van het afwerpen van hunne chhâyâs (astrale tegenhangers) waarin de Monaden, die opdrongen van het dierenrijk en de onderwerpelijke sferen, zich konden inkarneeren. De schaduwen of chhâyâs zouden nauwelijks zichtbaar zijn op dit gebied van bewustzijn. Zij waren waarschijnlijk van denzelfden graad van stoffelijkheid als de magnetische vloeistof welke sommige personen kunnen zien uitvloeien van de polen van een magneet of van de vingers van een magnetiseur. Deze reusachtige en wolkachtige lichamen droegen geen gelijkenis in omtrek met den mensch van heden. Hoewel de volgende stanza niet geheel begrijpelijk is, kan er iets uit geleerd worden aangaande de bronnen waaruit de verschillende samenstellende grondstoffen van den mensch werden bijeengegaard.

"De Adem [Atma-Buddhi] behoefde een vorm. De Vaders [Pitris] gaven haar. De Adem behoefde een grof lichaam; de aarde kneedde het. De Adem behoefde den levensgeest [Jiva]; de Zonne-Lhas ademden dien in zijn vorm. De Adem behoefde een spiegel van zijn lichaam [Linga Sharîra]; 'Wij gaven hem onzen eigenen', zeiden de Dhyânis [Pitris]. De Adem behoefte een voertuig van begeerten [Kâma Rûpa]; 'Hij heeft het', zeiden de afvoerders der wateren. Maar de Adem behoefde een denkvermogen om het heele te omvatten. 'Wij kunnen dat niet geven', zeiden de Vaders. 'Ik heb het nooit gehad', zei de Geest der aarde. 'De vorm zoude verteerd worden, als ik hem het mijne zou geven', zeide het Groote Vuur . . . De mensch bleef een leeg, verstandeloos Bhûta [schaduw]."

Elke Pitri kon slechts één chhâyâ afwerpen, welke na verloop van tijd en op hare beurt een andere afwierp. Aldus: "Zeven malen zeven schaduwen van toekomstige menschen werden geboren . . . elk minder dan zijn vader". Dit beduidt dat, terwijl de Pitris zelve begiftigd waren met Ahankâra in toevoeging tot Kâma en Jîva, welke zij deelden met de wezens van het dierenrijk juist onder hen, de wezens die hun verblijf namen in de chhâyâs, die afgeworpen waren door de Pitris, natuurlijk lager waren in de schaal van ontwikkeling en bijgevolg ondergeschikt. Deze wezens schijnen op hunne beurt chhâyâs te hebben afgeworpen om bewoond te worden door een groep, die weer lager in rang was — die welke op een lateren tijd uit het dierenrijk te voorschijn traden.

Tot deze ongelijkheden van het eerste begin af kunnen de verschillende trappen van ontwikkeling teruggebracht worden die vertegenwoordigd zijn in de wilde en beschaafde rassen van menschen, heden op aarde. Dit onderwerp echter zal verderop vollediger behandeld worden.

TWEDE RAS. — "Het Tweede Ras was het voortbrengsel van uitbotting en uitzetting — het ongeslachtelijke uit het geslachtelooze". Aldus beschrijft het *Book of Dzyan* de nieuwe wijze van wedervoortbrenging, terwijl het begin hiervan, en van de vele ontwikkelingen in het stoffelijk omhulsel en soort waartoe zij aanleiding gaf, natuurlijk onder de rechtstreeksche leiding stond van den Wortel Manu van het Ras.

Een overeenkomstige aandrang werd ook door den Zaad Manu gegeven aan de geestelijke ontwikkeling,

opdat deze en de stoffelijke ontwikkeling in regelmatigen loop zouden voortgaan. De schaduwachtige vormen van het Eerste Ras waren nu langzaam gehuld in een meer stoffelijk omhulsel. Zooals de stanza het uitdrukt: "De buitenste van het eerste werd de binnenste van het tweede". De vorm ook veranderde langzamerhand en begon trapsgewijze den ruwen omtrek van een mensch aan te nemen, met wat in de toekomst ontwikkelde tot beenderlooze ledematen.

Een astraal beeld van een Tweede Ras mensch, dat aan sommige chelâs getoond werd tot hun onderricht, wordt door hen beschreven als een ontzaglijk groot schepsel, zacht en lilachtig van stof, doch niet doorzichtig. De vorm was menschelijk, maar de trekken waren onbepaald. Het gelaat, als het zoo genoemd kan worden, had oogen, neus noch mond. De beenen hoewel zij op de onze geleken in vorm, waren onbruikbaar voor verplaatsing. Wanneer eenig voorbijgaand verlangen dezen oorspronkelijken mensch drong zich te bewegen, dreef hij over de oppervlakte der aarde in de richting die hij verkoos. Zijne gevoelens werden klaarblijkelijk opgenomen door bemiddeling van twee middelpunten van kracht. Het eene is beschreven geworden als het derde oog, en het versteende overblijfsel hiervan is wat nu bekend is als de pijnappelklier. Het andere is een oorspronkelijk orgaan dat nu de milt geworden is. Deze twee schijnen dienst gedaan te hebben als de kanalen van aanvankelijke voeling en uitdrukking.

DERDE RAS. Met de ontwikkeling van het Derde Ras

(de Lemuriërs) komen wij op een van de meest belangwekkende hoofdstukken der ontwikkeling van den mensch. Drie bijzondere punten trekken onze aandacht. Gedurende dit tijdperk onderging zijn lichaam de grootste stoffelijke veranderingen en de wijze van wedervoortbrenging werd tweemaal veranderd. Een nog meer verbazingwekkende en verderstreckende verandering zal opgemerkt moeten worden, wanneer de Mánasa Dhyânís tot inkarnatie nederdalen en de menschheid begiftigen met de vonk van Manas. En ten slotte was het op den tijd van deze begiftiging dat de groote massa der overblijvende Pitris van Groep I zich bij den ontwikkelingsstroom aansloten, hoewel enkelen hunner zich vroeg in het Derde Ras begonnen te inkarneeren, terwijl anderen dat niet deden voor het begin van het Vierde.

De volgende aanhalingen uit het "*Book of Dzyan*" hebben betrekking op drie punten, de stoffelijke ontwikkeling, de verstandelijke begiftiging en de nederdaling tot inkarnatie van deze laatste en hoogste groep der Maan-Pitris, maar in de daarop volgende ophelderingen zullen de drie punten zooveel mogelijk *seriatim* behandeld worden.

"Toen ontwikkelde het Tweede het Ei-geborene het Derde. Het Ei van het toekomstig ras, de mensch-zwaan van het latere Derde. Eerst mannelijk-vrouwelijk, daarna man en vrouw

"De Zonen van Wijsheid, de Zonen der Nacht, gereed tot wedergeboorte, kwamen neder; zij zagen de lage vormen van het Eerste Derde; 'Wij kunnen kiezen', zeiden de Heeren, 'wij hebben wijsheid'. Enkelen traden in de chhâyâ. Enkelen wierpen de vonk uit. Enkelen wachtten tot het Vierde (Ras).

Van hun eigen Rûpa vulden zij de Kâma. Zij die intraden werden Arhats. Zij die slechts een vonk ontvingen bleven verstoken van kennis (Manas). De vonk brandde laag. Het Derde bleef verstandeloos. Hunne Jivas waren niet gereed. Zij werden enghoofdig. Het Derde was gereed. 'Hierin zullen wij wonen,' zeiden de Heeren van de Vlam.

"Hoe handelen de Mánasa, de Zonen van Wijsheid? Zij verwierpen de Zelf-geborenen. Zij zijn niet gereed. Zij versmaadden de Zweet-geborenen. Zij zijn niet geheel gereed. Zij wilden niet binnentreden in de eerste Ei-geborenen. Toen de Zweet-geborenen de Ei-geborenen voortbrachten, de tweevoudigen en de machtigen, de krachtvollen met beenderen, zeiden de Heeren van Wijsheid 'Nu zullen wij scheppen' (denkvermogen of Manas)

"Van de druppelen zweet; van het zaksel der zelfstandigheid; stof van doode lichamen van menschen en dieren van het wiel daarvoor: en van afgeworpen stof werden de eerste dieren voortgebracht.

"Dieren met beenderen, draken van de diepte, en vliegende slangen werden toegevoegd aan de kruipende dingen. Zij die op den grond kruipen kregen vleugels. Die met de lange nekken in het water werden de voortbrengers van de gevogelten der lucht.

"Gedurende het Derde Ras groeiden en veranderden de beenderlooze dieren; zij werden dieren met beenderen, hunne chhâyâs werden vast.

"De dieren scheidten het eerst. Zij begonnen voort te telen. De tweevoudigen mensch scheidde ook. Hij zeide 'Laten wij gelijk zij; laten wij met elkander vereenigen en schepselen maken'. Zij deden het.

"En zij die geen vonk hadden namen groote vrouwelijke dieren tot zich. Zij brachten bij hen stomme rassen voort. Stom waren zij zelf. Maar hunne tongen raakten los. De tongen van hun kroost bleven stil. Monsters brachten zij voort. Een ras van kromme met rood haar bedekte monsters, loopende op vier pooten. Een stom ras, teneinde de schande onverteld te laten.

Dit ziende, weenden de Lhas die geen menschen gebouwd hadden, zeggende: 'De Amanasa hebben onze toekomstige verblijven onteerd. Dit is Karma. Laten wij in de andere wonen. Laten wij hun beter leeren, anders mocht erger gebeuren'. Zij deden het.

"Toen werden alle menschen begiftigd met Manas. Zij zagen de zonde van de verstandeloozen.

Overeenstemmende met de ontwikkeling gedurende de Derde Rondte moest het Derde Ras van deze Rondte (natuurlijk op een hooger trap) snel den toen gemaakten vooruitgang weer doorloopen. Het lichaam van dit reusachtige aapachtige schepsel werd langzamerhand vaster — het nam af in grootte en ontwikkelde beenderen.

De beschrijving van een astraal beeld van een Derde Ras mensch en dier (getoond onder gelijksoortige omstandigheden als dat van den Tweede Ras mensch waarop reeds bedoeld werd) kan hier worden gegeven.

Hij scheen een reus te zijn van ongeveer twaalf tot vijftien voet. Zijn huid was niet zwart, doch donker geel-bruin. Hij had een lange onderkaak, een vreemdsoortig afgeplat gelaat, kleine doch doordringende en merkwaardiger ver van elkander geplaatste oogen, zoodat hij zoowel naar de zijden als naar voren kon zien. Hij had volstrekt geen voorhoofd, maar een soort rol van vleesch waar het behoorde te zijn. Het hoofd helde scherp naar achteren en naar boven op eene moeilijk te beschrijven wijze. De armen en beenen (vooral de laatste) waren langer in verhouding dan de onze en konden noch in de ellebogen noch in de

knieën volkomen gestrekt worden; de handen en voeten waren zeer groot en de hielen staken op lompe wijze naar achteren uit. De gestalte was gehuld in een los kleed van huiden, iets dat geleek op rhinoceroshuid maar meer schaalachtig, waarschijnlijk de huid van een of ander dier, dat wij nu alleen kennen door zijne versteende overblijfselen. Een ander stuk huid was rondom zijn hoofd gewonden met schelgekleurde kwasten van rood, blauw enzovoorts eraan gehecht. Het haar was kort, terwijl de achterkant van het hoofd kaal gelaten was, waarschijnlijk voor het gemak van het derde oog. In zijn linkerhand hield hij een gepunte staf van ongeveer zijne eigene hoogte en rondom zijn rechterhand was het eind van een lang touw gewonden, gemaakt van de een of andere soort klimplant, waaraan hij een reusachtig en afschuwelijk kruipend dier leidde, iets of wat gelijkende op den plesiosaurus. De Lemuriërs temden werkelijk deze schepselen, en oefenden hen om hunne groote kracht tot nuttige doeleinden te gebruiken. De verschijning van den man gaf een griezelige onaangename gewaarwording, maar hij was niet onbeschaafd, daar hij een gemiddeld gewoon voorbeeld was van een der latere onderrassen van het Derde Wortel Ras.

Terwijl vele onderverdeelingen van het ras zelfs minder menscheijk waren dan het hierboven beschreven voorbeeld, waren de beste menschen van het zevende onderras beslist boven hem verheven, hoewel nog zeer ongelijk aan eenigerlei levende menschen van den tegenwoordigen tijd. Zij behielden tot op zekere hoogte

het uiterlijk met vooruitstekende kaak, de dikke, zware lippen, het platte gelaat, de griezellig-uitziende oogen, maar hadden iets ontwikkeld wat een voorhoofd kon genoemd worden en hadden het merkwaardige achterwaartsche uitsteeksel aanzienlijk verkleind. Er was inderdaad een bijras, waarin het hoofd kon beschreven worden als bijna eivormig, terwijl dan verondersteld wordt dat het smalle einde van het ei het bovenst is, en de oogen zeer ver uiteen en zeer dicht bij het bovineinde, terwijl de gestalte merkbaar was afgenomen en de handen, voeten en ledematen in het algemeen langzamerhand nader begonnen te komen tot die van de negers van heden. Deze menschen ontwikkelden een belangrijke en langdurige beschaving en bestuurden het grootste gedeelte van het uitgestrekte Lemurische vasteland gedurende duizenden jaren, en zelfs toen ten laatste rasachteruitgang over hen scheen te komen, verzekerden zij zich opnieuw een langdurig recht op leven en kracht door een oordeelkundige vermenging met een van de eerste onderrassen der Atlantiërs. Tegen het einde van dit tijdperk was hun uiterlijk grootelijks verbeterd en niet ongelijk aan dat van zekere stammen van Amerikaansche Indianen zooals wij die kennen, behalve dat hun huid een merkwaardigen blauwachtigen tint had, die nu op aarde niet te zien is.

De trapsgewijs opklimmende orde in de wijze van wedervoortbrenging gedurende deze vroegste rassen verdient eenige opmerking en de merkwaardige overeenkomst tusschen deze trapsgewijs opklimmende orde en die welke de wetenschap heeft aangetoond te bestaan

in de lagere rijken der Natuur op den huidigen dag, behoort niet uit het oog verloren te worden.

Splitsing is de wetenschappelijke term welke gebruikt wordt om de verdeeling in tweeën van de gelijkslachtige spikkel protaplasma, bekend als de monere of de amoëbe, te beschrijven; terwijl "ontknopping", "sporen" en "tusschenliggende tweeslachtigheid" erkend worden als trappen, leidende tot de werkelijk geslachtelijke vereeniging.

Zooals gezegd wordt in de Stanzas, gaf het Tweede Ras, het voortbrengsel van ontknopping, geboorte aan het ei-geborene of tweeslachtige Derde, en dit, zooals wij gezien hebben, ontwikkelde langzamerhand de afscheiding der geslachten.

Met betrekking tot de schaamteloze daden van deze verstandeloze menschen van het Derde Ras is geen nadere verklaring noodig, maar het is nu gemakkelijk om de afstamming van de Pithecoïden en de lagere families der apen in het algemeen na te gaan. Op de Anthroïden zal verderop worden teruggekomen.

De verstandelijke begiftiging der menschheid door de wezens, die Zonne Dhyânîs of Agnishvâtas genoemd worden, moet nu worden besproken. Zeer weinig kan omtrent hen of hun oorsprong worden gezegd. Al wat wij weten is, dat zij in vergelijking met de Menschheid wezens waren van een verheven geestelijken aard, maar dat zij onder den aandrang van de Wet van Karma dezen dienst moesten verrichten. In de Stanzas worden zij "Zonen van Wijsheid" en "Heeren van de Vlam" genoemd. Slechts enkele weinigen schijnen zich in de

Menschheid geïncarneerd te hebben als hare Adept-Leeraars. De anderen “wierpen louter de vonk uit”, dat wil zeggen gaven een stoot aan den groei van Manas zonder werkelijk noodig te hebben zich te incarneren. Deze werking duurde natuurlijk lange tijden. Zij begon omtrent het midden van het Derde Wortel-Ras, te weten, gedurende zijn 4e onderrass, de grootste invloeiing vond plaats toen het 5e in zijn opkomst was. Gedurende het 6e en 7e ging de werking nog voort, hoewel het niet was vóór de eerste onderrassen van het Vierde Wortel Ras dat de laatste weinige overblijvende wezens den straal ontvingen.

In de eerste bladzijden van dit stuk werd er gesproken over de gaping, welke er tot op dezen tijd bestond in de samenstelling van den Mensch — de gaping welke, ruw-weg gesproken, gezegd kan worden het stoffelijke van het geestelijke te scheiden. Manas (denkvermogen) is de schakel tusschen deze beiden. Een vergelijking tusschen het dierlijk en menscheijk bewustzijn op den huidigen dag kan misschien eenige verklaring geven van wat dit verschil uitmaakt.

Terwijl bewustzijn van eenigerlei graad noodzakelijkerwijs elken stap van vooruitgang in ontwikkeling vergezelt, bereikt zij in den mensch alleen het eerst den toestand van zelfbewustzijn of bewustzijn van bewustzijn. Nu zijn er tot ontleding twee factoren noodig — een ontleder en het ontleedde ding. Daarom brengt zelfbewustzijn op de meest beslissende wijze mede dat de mensch ten minste tweeledig in zijn aard is geworden, dat iets is toegevoegd boven en behalve het dierlijk bewustzijn van het rijk beneden hem. Een bestanddeel van zijn wezen treedt terzijde en onderzoekt kritisch het andere

bestanddeel. Tenzij zijn bewustzijn tweeledig is en scheidbaar, is het hiertoe niet in staat. Geen moleculaire beweging — de stofgeeloovige bron van gedachte en bewustzijn — kan zich zelve afzonderen en de werktuigelijke bijzonderheden, waaraan zij haar bestaan dankt, waarnemen. Zulk eene werking is ondenkbaar. Zooals wij gezien hebben, kan slechts een ziel, onafhankelijk van haar stoffelijke zintuigen voor haar bewust bestaan voldoen aan de voorwaarden van de vraagstukken van zelfbewustzijn en zelf-ontleding.*)

Het is zoowel moeilijk te begrijpen als te verklaren wat deze begiftiging met Manas werkelijk is. Wij zullen waarschijnlijk het vraagstuk beter begrijpen, wanneer wij Manas niet louter als het denkvermogen beschouwen, maar als “de denker”, het “ikwezen”, het “ware ik”, dat zich van leven tot leven in voorbijgaande persoonlijkheden kleedt, dat, opgegaan in Âtma-Buddhi, het onsterfelijke “Zelf” is.

Zooals wij reeds gezien hebben, heeft “de Adem” (Het Monas, Âtma-Buddhi) een lichaam (Rupa) verkregen, een etherisch dubbel (Linga Sharîra), levenskracht (Jîva), en een dierlijke ziel (Kama). Maar dit lagere viertal is het sterfelijke deel van den mensch. Hij heeft nog niet het onsterfelijke beginsel ontvangen, dat samen gesmolten met het goddelijke Monas Âtma-Buddhi, Het in staat zal stellen ondervinding op te doen, en die van leven tot leven over te dragen. Mevrouw Besant beschrijft aldus glashelder dit viertal vóór zijne begiftiging met Manas: “Het heeft hartstochten, maar geene rede; het heeft aandoeningen maar geen verstand; het heeft be-

*) Reincarnation, a Study of the Soul, door Jerome Anderson.

geerten maar geen redelijken wil; het wacht de komst van zijn heerscher, het denkvermogen, de aanraking welke het zal vervormen tot Mensch”.

Daar de Maan Pitris van Groep I, den manasischen trap reeds bereikt hadden op de Maanketen en deze tusschenkomende tijden in het tusschenmanvatarische Nirvana hebben doorgebracht, is nu de tijd voor hen gekomen om zich bij den stroom der ontwikkeling te voegen en onder de leiding van den Manu den verderen voortgang van het Ras te leiden.

Op een verdere bijzonderheid moet nu gewezen worden. Elk van de drie groote scharen Maan Pitris had zeven onderverdelingen. De laagste klasse van Groep I, die niet door een zeer groote kloof gescheiden was van de hoogste klasse van Groep II, was de eerste om tot inkarnatie te komen in het begin van het Derde Ras, want men moet altijd bedenken dat het ruwste werk, om zoo te zeggen, altijd moet worden verricht door de minst gevorderde zevenvoudige afdeling. De hoogste klasse van Groep I, de bloem der Pitris, daalde niet neder voor het begin van het Vierde Wortel Ras.

Hoewel wij den geslachtsboom van elk ras dat nu de aarde bewoont, niet kunnen nagaan tot zijne bijzondere voorouders in die of die groep of ondergroep van Maanpitris, kan een poging gedaan worden tot eene algemeene rangschikking. De menschheid van heden, die de Pitris van Groep I waren, moet in zich bevatten alle ingewijde adepten, hunne chelâs, okkulte studeerenden in het algemeen, en al de geestelijk en

verstandelijk ontwikkelde klassen in ons Arisch ras.

Groep II wordt waarschijnlijk vertegenwoordigd door de meer achterlijken in ons eigen ras, zoowel als de meest gevorderden onder de Chineezen, Mongolen, Maleiers, Negers enzovoorts, die nu het Vierde Ras vertegenwoordigen.

Groep III kan tot hare afstammelingen hebben den droesem van ons eigen Vijfde Ras en de niet vooruitstrevende massa's van het Vierde.

Hieruit zal gezien worden dat de overblijfselen van het Derde Ras, welke de aarde nog bewonen (namelijk Andamaan Eilanders, heuvelstammen van Indië, Vuurlanders en Boschjesmannen van Afrika) zoowel als vele andere wilde stammen welke Vierde Ras bloed in zich hebben, niet in aanmerking komen in bovenstaande opnoeming. Al deze zijn de uitkomst der ontwikkeling van het dierenrijk der Maanketen en hebben bijgevolg geen ware Pitrivoorvaderen. Terwijl zij echter veel lager in de schaal der ontwikkeling zijn, bezitten zij een voordeel. Zij zijn eerst kortelings in het menschenrijk getreden en het is alleen sedert toen dat zij persoonlijk karma kunnen gemaakt hebben. Zij hebben niet veel om rekenschap van te geven zooals diegenen hebben, die hun menschelijke voorouderschap kunnen terugvoeren tot op de maanketen.

Uit het voorgaande zal het duidelijk zijn dat de ongelijkheden van geboorte, zooals zij een bijna on-eindige verscheidenheid van maatschappelijke toestanden onder de beschaafde en de wilde rassen der aarde op den huidigen dag vertegenwoordigen, slechts het stempel

en de zegel zijn van die verschillen en ongelijkheden, welke tot ons gekomen zijn door talloze geslachten en die niet slechts zich achterwaarts uitstrekken en hun oorsprong vinden in de verschillende standpunten van ontwikkeling, welke verwezenlijkt werden door de drie groote scharen Maan Pitris, maar in de evenzoo fijne onderscheidingen vertegenwoordigd door het dierenrijk van het laatste Manvantara.

Alvorens dit overzicht van het Derde Ras te besluiten, kan het goed zijn te verklaren dat de eenlettergrepige spraak door hen ontwikkeld werd en dat de beschavingen ontwikkeld door hun zesde en meer bijzonder door hun zevende onderrassen een aanzienlijke hoogte bereikten. Zij bouwden groote steden van cyclopische bouwkunst. Beeldhouwkunst en andere kunsten werden door hen tot op zekere hoogte beoefend. Ruwe overblijfselen van dit ras kunnen nog gezien worden in de standbeelden van de Paasch Eilanden.

Aldus doorliep het Derde Ras van zijn begin tot zijn einde de meest afwisselende veranderingen van vorm, zelfstandigheid en verstandelijken groei. In zijn nederdaling tot stoffelijkheid werden de organismen van de wezens waaruit het was samengesteld meer en meer ingewikkeld van bouw — daar de natuur passende werktuigen gereed maakte voor de uitdrukking van de verstandelijke hoedanigheden, welke in werking kwamen onder den invloed en de leiding van de Heeren van Wijsheid.

VIERDE RAS. Met het werpen van de laatste der Pitris in den stroom der Menschelijke ontwikkeling bij

het begin van het Vierde Ras is het klaarblijkelijke doel van dit stuk voltooid. Maar het zal belangwekkend zijn den vooruitgang der menschheid na te speuren door het Vierde Ras tot op den tegenwoordigen tijd. Evenals tevoren zullen wij beginnen met de daarbij behorende stanzas van het "*Book of Dzyan*" aan te halen.

"Het Vierde Ras ontwikkelde spraak.

"De een werd twee; ook al de levende en kruipende dingen die nog een waren, reuzen visch-vogels en slangen met schaal-koppen.

"Aldus twee aan twee in de zeven streken, gaf het Derde Ras geboorte aan de Vierde Ras Menschen; de Goden werden niet-Goden; de Sura werd A-sura.

"De eerste in elke streek was maan-kleurig, de tweede geel als goud; de derde rood; de vierde bruin, dat zwart werd door zonde. De eerste zeven menselijke spruiten waren alle van één gelaatskleur. De volgende zeven begonnen te vermengen.

"Toen begon het vierde te zwellen van trots. Wij zijn de koningen, werd er gezegd: wij zijn de Goden.

"Zij namen vrouwen, schoon van aanzien. Vrouwen van de verstandeloozen, de klein-hoofdigen. Zij brachten monsters voort. Booze duivels, mannelijk en vrouwelijk, ook Khado met geringe denkvermogens.

"Zij bouwden tempels voor het menscheijk lichaam, mannelijk en vrouwelijk aanbaden zij. Toen deed het Derde Oog niet langer dienst.

"Zij bouwden reusachtige steden. Van zeldzame aarden en metalen bouwden zij, en uit de uitgeworpen vuren, uit de witte steen der bergen en de zwarte steen sneden zij hunne eigen beeltenissen in hunne grootte en gelijkenis en aanbaden ze.

"Zij bouwden groote beelden, negen yatis hoog, de grootte van hunne lichamen. Inwendige vuren hadden het land hunner vaderen verwoest. Het water bedreigde het Vierde.

“De eerste groote wateren kwamen, zij verzwolgen de zeven groote eilanden.

“Alle Heiligen gered, de onheiligen vernietigd. Met hen de meeste der groote dieren, voortgekomen uit het zweet der aarde.”

Het vierde Ras wijdt nu het tijdperk in, gedurende hetwelk het laagste punt van stoffelijkheid bereikt wordt en zooals gezien zal worden uit de stanzas, wordt de zonde van het verstandelooze Derde Ras zelfs door hen herhaald die Manas verkregen hadden. De nakomelingschap van deze onnatuurlijke verbintenissen verschilde aanzienlijk in uiterlijk. In sommige waren de dierlijke en in andere de menschenlijke kenmerken overheerschend. Die welke grootelijks dierlijk waren stierven langzamerhand uit. Die welke meer van den menschenlijken dan van den dierlijken vorm erfdien, werden als het ware de schakel tusschen de beide rijken en daarom geschikt als lichamen voor de inkarnatie van de pas ontvloden ikwezens van het dierenrijk. Deze hadden anders in een onderwerpeliiken toestand moeten wachten tot het begin van een nieuw Manvantara alvorens hunne menschenlijke loopbaan te betreden. Want zoodra het geheel der menschenlijke rassen op aarde het manasische standpunt bereikt, wordt de deur gesloten voor de wezens welke indringen van uit het dierenrijk. De anthropoïde apen van den huidigen dag zijn aldus de afstammelingen van deze half menschenlijke wezens en zij zullen gedurende het tijdperk van het Zesde Wortel Ras ware menschenlijke inkarnaties verkrijgen in wat natuurlijk het minst ontwikkelde ras van dat tijdperk zal zijn.

Er valt niet veel te zeggen omtrent de stoffelijke eigenschappen van de Vierde Ras menschen. Zij verschilden niet veel van onszelf behalve in hunne gestalte. Beginnende waar de Derde Ras menschen eindigden, op ongeveer twaalf of veertien voet, verminderden zij langzamerhand in hoogte.

De slotstanzas doelen klaarblijkelijk op de voor naamste groote ramp welke Atlantis vernietigde. Zooals gezien zal worden uit de reeds vermelde tabel waren er drie andere groote aardrampen van belang, behalve de eerste groote welke het begin vormde van de vernietiging van het vasteland. Er waren ook verscheidene minder groote rampen; inderdaad, toen eenmaal de verwoesting begonnen was, ging het land voort met verzinken — waarbij streek na streek onder de wateren verdween.

Het Derde Ras bracht, zooals wij gezien hebben, een eenlettergeregte spraak voort. Hieruit ontwikkelde in het Vierde Ras de een of andere oervorm van agglutineerende taal. Hieruit ontwikkelde langzamerhand de buigingstaal, welke ons Vijfde (Arische) Ras opvatte en die na verloop van tijd ontwikkelde tot de talen der hedendaagsche wereld. Veel kon geschreven worden over de verstandelijke, kunstbetreffende en maatschappelijke ontwikkelingen welke de opeenvolgende beschavingen van het Vierde Ras voortbrachten, maar de grenzen van dit stuk zijn bijna bereikt.

Er blijft alleen over eenige vergelijking te maken tusschen de menschheid welke het voortbrengsel was van de Maanketen en die welke de ontwikkeling van ons tegenwoordig Manvantara zijn zal.

Alle lezers van dit stuk weten ongetwijfeld dat er verschillende trappen van inwijding zijn overeenkomende met de verschillende trappen van geestelijken vooruitgang. Wanneer de strijd gestreden is en de zonden en tekortkomingen van het zelf een voor een onder beheersching gebracht, wordt de inwijding gegeven en een nieuwe sleutel tot kennis wordt telkenmale in de handen van den leerling geplaatst, welke hem kan helpen om den volgenden graad te bereiken.

Van het eerste begin af kan de aspirant beschouwd worden als een die zich heeft laten aanwerven in een leger, aan welks hoofd een Goddelijk wezen staat, en dat geheel en al bestuurd wordt door Adepten en Ingewijden van verschillende graden, waarvan elke inwijding of graad vermeerderde kennis en vermeerderde macht beteekent. Deze schare bestaat voor het goddelijk bestuur van de wereld. Zonder inbreuk te maken op het gebied van persoonlijk Karma, kan haar verheven Heerscher, als de Bemiddelaar der groote Kosmische wetten, de denkvermogens en lotsbestemmingen der menschen, rassen en volkeren beïnvloeden. Zelfs de bewegingen der aarde zijn tot op zekere hoogte onderworpen aan Zijn bestuur.

Zij die begeeren leden te worden van dit groote besturende lichaam ondernemen een zeer geweldige taak. Het is niets minder dan den gewonen loop der ontwikkeling vooruit te streven. Zooals de verkrijging van Manas het doel en einde der Maanontwikkeling was (de volmaking, om zoo te zeggen, van die menscheid) zoo is de bereiking van een zekeren trap in de

reeks van inwijding waarop gedoeld werd, het doel en einde van dit Manvantara. Wij kunnen dezen noemen bij den naam van den "Goddelijken trap", terwijl de "half-goddelijke" en de "menschelijke trappen" achtereenvolgens kunnen genomen worden als overeen te komen met de trappen, bereikt door de Maan Pitris van Groepen II en III, de Pitris namelijk die faalden de hoogste ontwikkeling te bereiken, welke op de Maanketen mogelijk was.

In samengang met de wet van overeenstemming, zullen de Maan Pitris van Groep III, die hun ontwikkelingsverloop op deze keten van werelden in het laagste der kernstoffenrijken begonnen en langzamerhand hunnen weg tot menschheid baanden, hunne vertegenwoordigers vinden in wat gewoonlijk genoemd worden de "mislukkingen" van de Vijfde Rondte in deze keten, dat wil zeggen, diegenen welke gedurende dat tijdperk er niet in slagen dien trap van verstandelijke en geestelijke ontwikkeling te bereiken, welchen de mensch dan bestemd is te verkrijgen, en welke alléén hun voortblijven in den stroom der ontwikkeling waarborgt.

Deze mislukkingen van de Vijfde Rondte (welke gezegd kunnen worden den "menschelijken trap" waarop tevoren gedoeld werd, bereikt te hebben), blijven, zooals ons gezegd wordt, bij het uitvallen uit het ontwerp, in een onderwerpelijken toestand tot het begin van het volgend Manvantara, als wanneer zij, evenals de Maan Pitris van Groep III, hun werk zullen opvatten op de laagste sport der ladder, namelijk in het kernstoffenrijk.

Zij die met goed gevolg het kritieke tijdperk van

de Vijfde Rondte door komen, maar te kort komen aan den standaard, bereikt door de volmaakte menscheit in de Zevende Rondte, zullen bereiken wat wij aangeduid hebben als den "half-goddelijken trap" en zij zullen zich, daar zij overeenkomen met den Maan Pitris van Groep II, bij den stroom der ontwikkeling aansluiten in het volgend Manvantara op den overeenkomstigen tijd. Zij die zonder zichzelf te vroeg vooruit gedwongen te hebben, niettemin in de Zevende Rondte den trap van kennis en geestelijkheid bereikt hebben, welke wij aangeduid hebben als den "Goddelijken", zullen alles verkregen hebben wat bestaan op deze keten van werelden hun kan leeren. Evenals de Zonne Pitris van Groep I zijn zij de bloem van hunne Menschheid. Maar in tegenstelling met hen zullen zij zich niet voegen bij den ontwikkelingsstroom van het volgende Manvantara. Zij kunnen eeuwen doorbrengen in de bewuste zaligheid van Nirvâna, — een Nirvâna, dat in verhevenheid zal overeenkomen met de verheven plaats in de natuur, die zij bereikt hebben, en andere toekomstige bestemmingen staan te hunner keuze.

In dit Manvantara, voor de eerste maal in het leven van de geheele keten Manvantaras, is het mogelijk den gewonen loop van ontwikkeling vooruit te streven en een trap te bereiken vanwaar het pad van vooruitgang kan leiden tot een geheel ander en hooger gebied van zijn. Zij die zich aldus volmaken zijn de bloem van de bloem der Menschheid. Het was slechts met de ontwikkeling van het Vierde Ras op deze aarde — het keerpunt van dit Manvantara, dat op zich zelf het keerpunt

is in de keten van Manvantaras — dat deze poging om den gewonen loop vooruit te streven eene mogelijkheid werd. Toen voor de eerste maal begonnen Adepten van wijsheid uit onze Menschheid te voorschijn te treden. Tot op dien tijd werden de werkzaamheden en plichten welke nu deze Adepten verrichten, ondernomen door wezens van andere en meer gevorderde stelsels van ontwikkeling.

De beschouwing van dezen buitengewonen vooruitgang en die vereischten welke er toe leiden, is inderdaad het meest belangwekkende en belangrijke onderwerp dat de gedachte van den mensch kan bezighouden. Het is het hart en merg van alle geheime leering, maar dit stuk is geen geschikte plaats om de beschouwing ervan te beproeven, want de geschiedenis der Maan Pitris is ten einde.

Aardlagen.		Diepte der Aardlagen in voeten.	Rassen in hun bloei.	Aardrampen.	Dieren.	Planten.
LAURENTISCH CAMBRISCH SILURISCH	} Archilitisch of Primordiaal.	70000	Eerste Wortel Ras dat daar het Astraal was geen versteende over- blijfselen kon na- laten.		Schedellooze Dieren.	Wouden van reuzenlianen en andere loofplan- ten.
DEVONISCH KOOL PERMISCH	} Palaeolitisch of Primair.	42000	Tweede Wortel Ras, ook Astraal.		Visch.	Varenwouden.
TRIAS JURA KRIJT	} Mesolitisch of Secundair.	15000	Lemurisch.	Lemurië verging 700,000 jaar voor het be- gin van het Eocene tijd- perk.	Kruipende Dieren.	Pijn- en Palm- wouden.
EOCEEN MIOCEEN PLIOCEEN	} Kenolitisch of Tertiair.	5000	Atlantisch.	Hoofd-Vasteland van Atlantis vernietigd, 800,000 jaar geleden. (Miocene tijdperk). Tweede aardramp 200,000 jaren geleden.	Zoogdieren.	Wouden van bladwisse- lende boomen.
DILUVIAAL OF PLEISTOCEEN ALLUVIAAL	} Anthropolitisch of Quaternair.	500	Arisch.	Derde groote aard- ramp ongeveer 80,000 jaar geleden. Vierde en onderdompeling voor goed van Poseidonis 9564 jaar v. C.	Meer versplitste Zoogdieren.	Aangekweekte Wouden.

30 JUNI 2012

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

THEOSOFISCHE BIBLIOTHEEK.

MAART 1905.

No. 6.

MAAN=PITRIS

DOOR MRS. A. P. SINNETT EN W. SCOTT ELLIOTT.
(UIT HET ENGELSCHE VERTAALD DOOR H. J. VAN
DINKEL).

1905.
UITGAVE VAN DE THEOSOFISCHE UITGEVERS-
MAATSCHAPPIJ
AMSTELDIJK 76 en 79. AMSTERDAM.